

THƠ TRẦN TRUNG ĐẠO

NHỮNG NGƯỜI BẠN TÔI CHƯA HỀ QUEN

Có những người tôi chưa hề gặp mặt
Những người tôi không rõ họ tên
Bốn phương trời chưa một chút thân quen
Sao bỗng thấy như vô cùng thân thiết

Tôi miền Bắc đang vào mùa băng tuyết
Anh miền Nam sương trắng bốn mùa bay
Từ nơi này ta đã biết quen nhau
Đâu nhất thiết phải đong đầy ký ức

Cũng như anh tôi ngàn đêm thao thức
Hải hùng mơ chung một giấc chiêm bao
Có tiếng quân reo, ngựa hí, kêu gào
Tiếng xích khua vang, tiếng người rên siết

Cũng như anh, tôi đôi lần ra biển
Hướng về Nam mây trắng một màu tang
Có ai về xoay ngược bánh thời gian
Cho tôi nhạt những mảnh đời đã mất

Trong thơ tôi mùa Xuân chim không hót
Thu không vàng Hạ chẳng đê yêu đương
Thơ của tôi là máu rỉ trăm đường
Là u uất đã chìm sâu trong đất

Cũng như anh tôi mười năm đất khách
Có gì vui đời một kẻ lưu vong
Khi tôi chết nắm mồ hoang cỏ mọc
Đã làm gì để lại với non sông ?

TÔI SẼ VỀ

(Thân tặng nhà thơ Mịch La Phong)

Tôi sẽ về với căn nhà nhỏ năm xưa
Nơi tôi lớn trong ngày mưa tháng nắng
Nơi tôi uống nổi nhọc nhằn cay đắng
Nơi tôi ngồi nhớ mẹ lúc đêm khuya
Tôi sẽ về dù núi cách sông chia
Dù tay trắng như ngày tôi mới đến
Chiếc ghe nhỏ mười lăm năm xa bến
Vẫn mơ về chân cầu cũ thân

Tôi trở về như máu trở về tim
Tim tôi đầy, bầm đen màu thống khổ
Tôi sẽ về dù đi trong dông bão
Dù nợ đời còn buộc lấy chân tôi
Xin trả cho ai những thương xót ngậm ngùi
Trả lại nhân gian những lạnh lùng khinh rẻ

Tôi sẽ về trong âm thầm lặng lẽ
Vẫn chiếc áo bạc màu như thuở bước qua sông
Vẫn một quê hương tôi ôm ấp trong lòng
Lòng tôi đầy đã voi nhiều oán trách
Dù cát bụi thời gian dày trên mái tóc
Tôi vẫn về tìm lại tuổi thơ tôi
Gốc dừa xưa, cây đa cũ đâu rồi
Xin cố đừng nghe người đi kể lễ
Chuyện đời tôi bao nhiêu năm đâu bề
Nước Thu Bồn không chờ hết đau thương.

Tôi sẽ về sống chết với quê hương
Trong hầm hố chưa tan mùi súng đạn
Ai đã cướp mất của đời tôi những ước mơ, hy vọng
Đã gài chông trên luống tuổi thơ vàng
Ai đã biến núi sông này thành một bãi tha hoang
Tiếng rên siết trong đêm đã át đi giọng hò câu hát.

Hãy trả lại màu xanh cho núi rừng bát ngát
Trả lại niềm vui cho ánh mắt mẹ hiền
Hãy trả lại cha già giấc ngủ bình yên
Trả lại anh nước trên đồng cây mạ
Trả cho chị nắng trưa hồng đôi má
Trả câu thơ tình cho những kẻ đang yêu
Hãy trả lại cho Việt Nam một đất nước yêu kiều
Trả lại cho đồng bào tôi bốn ngàn năm lịch sử.

Hỡi ai đó còn mang lòng thú dữ
Hai bàn tay nhuộm đỏ máu anh em
Hãy ngưng đi những lọc lừa, đổi họ, thay tên
Lớp phấn son chẳng thể làm một đào già trẻ lại
Hãy ngừng tay, hỡi hận thù vọng ngoại
Cho dân tộc này được lớn giữa yêu thương.

Tôi sẽ về để sống với quê hương
Mai tôi chết xin làm phân nuôi đất.

ĐÔI CÁ THIÊN THU TIẾNG MẸ CƯỜI

Nhắc chiếc phone lên bỗng lặng người
Tiếng ai như tiếng lá thu rơi
Mười năm mẹ nhỉ, mười năm lẻ
Chỉ biết âm thầm thương nhớ thôi

Buổi ấy con đi chẳng hẹn thề
Ngựa rừng xưa lạc dấu sơn khê
Mười năm tóc mẹ màu tang trắng
Trắng cả lòng con lúc nghĩ về

Mẹ vẫn ngồi đan một nỗi buồn
Bên đời gió tạt với mưa tuôn
Con đi góp lá nghìn phương lại
Đốt lửa cho đời tan khói sương

Tiếng mẹ nghe như tiếng ghen ngào
Tiếng Người hay chỉ tiếng chiêm bao
Mẹ xa xôi quá làm sao với
Biết đến bao giờ trông thấy nhau

Đừng khóc mẹ ơi hãy ráng chờ
Ngậm ngùi con sẽ dấu trong thơ
Đau thương con viết vào trong lá
Hơi ấm con tìm trong giấc mơ

Nhắc chiếc phone lên bỗng lặng người
Giọng buồn hơn cả tiếng mưa rơi
Vĩ mà tôi đôi thời gian được
Đôi cá thiên thu tiếng mẹ cười.

NGƯỜI CON GÁI VIỆT NAM TRÊN ĐẠI LỘ SRI AYUTHAYA

Người con gái Việt Nam
Trên đại lộ Sri Ayuthaya, Bangkok
Em đứng đó một mình ôm mặt khóc
Như chợt nhớ ra đây không phải Sài Gòn
Mái tóc thu buồn
Mái tóc héo hon
Bay phơ phất giữa phố phường xa lạ
Mười sáu tuổi kiếp giang hồ chung chạ
Trôi lang thang như những bọt bèo
Đất nước nghèo không giữ nổi chân em
Nên xứ người em làm thân gái khách

Tuổi của em như sao mai mới mọc
Đẹp vô tư như những cánh lan rừng

Tuổi bắt đầu của một mùa xuân
Có hoa bướm tung tăng
Có một chút tình yêu nhẹ nhàng thơ mộng
Lẽ ra ngày này em đang ngồi trong lớp học
Học làm người phụ nữ Việt Nam
Học chuyện thêu thùa may vá trông con
Học cả chuyện yêu đương
Đẹp như trăng khi tròn khi khuyết

Bỗng dưng hôm nay em mất hết
Mất cả tuổi thơ mất cả cuộc đời
Bangkok chiều nay mưa lất phất rơi
Có làm em nhớ Sài Gòn mưa tháng sáu
Nhớ con hèm vào nhà em
Dường như lúc nào cũng tối
Nhớ mẹ già đôi mắt dôi mù tăm
Nhớ đám em thơ đang đứng mỗi mòn trông
Tin của chị từ phương nào biên biệt
Còn ở đây cả một trời thương tiếc
Như ngàn năm mây trắng vẫn còn bay

Nhìn sông Chao Phraya nước đục chiều nay
Có làm em nhớ đến sông Nhà Bè
Nhớ những con lạch nhỏ
Đầy những rong rêu rác rưởi
Cống rãnh gập ghềnh
Nước vẫn một màu đen nhưng là nước của em
Sẽ không thể nào đen như thế mãi

Khi cô bập bẹ vài ba tiếng Thái
Có làm em nhớ thuở lên năm
Ba bảo em đánh vần hai chữ Việt Nam
Em cố gắng năm lần bảy lượt
Nhưng cuối cùng dù sao em nói được
Mẹ thường em bằng những chiếc hôn nồng
Ba mỉm cười hy vọng chầy mênh mông
Ánh lửa tương lai đã bắt đầu nhen nhúm
Ánh lửa ngày xưa
Cho ngày mai tươi sáng
Đã tàn đi theo giông bão cuộc đời

Sau những lúc đau thương da thịt rã rời
Em có khóc một mình trong bóng tối
Mỗi giọt lệ sẽ mang màu sám hối
Mỗi lời rên chôn giấu những ăn năn
Tóc thu buồn như những sợi oan khiên
Trói lấy cuộc đời em nghiệt ngã
Về đâu em chiều nay trên đất lạ
Về đâu em mưa gió phủ đầy sông
Người con gái Việt Nam trên đại lộ Sri

Ayuthaya
Đang nhắm mắt nhìn đời trôi vô tận

Lịch sử Việt Nam
Vinh nhục thăng trầm bao nhiêu bận
Nhưng chưa bao giờ đen tối hơn hôm nay
Ông cha ta có khi phải xuống biển tìm ngọc trai
Lên non tìm ngà voi trầm hương châu báu
Có những lúc cả giòng sông thắm máu
Có nhiều khi xương trắng gởi rừng sâu
Nhưng chưa một lần trong bốn ngàn năm
Có những cô gái Việt Nam
Phải sang xứ người bán thân nuôi miệng
Túi nhục này không bao giờ rửa sạch
Nỗi đau này không phải của riêng em
Mà của mọi người còn một chút lương tâm
Và còn biết thế nào là quốc nhục

Đêm nay anh viết nốt bài thơ
Dẫu biết chẳng thể nào tới tay em được
Thơ của anh
Tâm sự của một người anh nhu nhược
Giữa muôn vạn khổ đau chỉ biết đứng nhìn
Lơ lảo giữa chợ đời
Vết thương nặng trong tim
Anh vẫn ung dung như người khách lạ
Nước Mỹ âm no làm anh quên tất cả
Quên bảy chục triệu đồng bào đang cảnh lâm than
Quên đám em thơ lưu lạc bốn phương ngàn
Quên cả chính anh với những đau thương thời
thơ ấu
Ngày anh đi mang hờn căm nung nấu
Hẹn non sông một sớm sẽ quay về
Đem thanh bình gieo rắc vạn trời quê
Đem mạch sống uơm trên từng nắm đất

Giác mộng ngày xưa
Dù anh không còn muốn nhắc
Vẫn lạnh lùng sống lại giữa đêm mơ
Anh đang khóc một mình
Hay đang khóc trong thơ
Không, chỉ hạt bụi vừa rơi vào trong mắt
Hạt bụi đó chính là đời em đã mất.

GÓC PHỐ XƯA NƠI MẸ VẪN NGỒI

Rồi một sáng em tỉnh cờ trở lại
Đứng bên đường phố cũ nhớ băng khuâng

Có phải đây góc phố đã bao lần
Giọt nước mắt trôi trong thời thơ ấu

Quầy thuốc lá ven đường em đứng đây
Mẹ đã ngồi nghe muỗi vắt đêm khuya
Đời cô đơn theo nắng sớm mưa chiều
Chiếc áo bạc mang hàng trăm chỗ vá

Hàng me cũ đã bao mùa thay lá
Nơi em từng che mát chuỗi ngày quên
Mùa đông qua thổi lạnh đến bên thềm
Vẫn khổ cực như từng cơn nắng hạ

Nhà hàng đó em chờ người khách lạ
Chén cơm thừa ai để lại đêm nay
Nuôi thân em một cô gái ăn mày
Mười bốn tuổi đời đen hơn ánh tóc

Công viên lạnh em thường hay đứng khóc
Tuổi nai vàng hay tuổi của vàng phai
Ai dạy em những mảnh lối đeo đời
Cả những chuyện mà em chưa nên biết

Ai mang em trên đường đi vượt biển
Chẳng kịp về thăm góc phố năm xưa
Em bỏ đi như lá bỏ quên mùa
Như giọt nước quên tâm lòng biển cả

Không địa chỉ, không người quen, phố lạ
Mẹ cô chờ con gái trở về đây
Bao mùa động thương nhớ nặng vai gầy
Mẹ gục chết âm thầm trên góc phố

Em xứ lạ cuộc đời nhiều thay đổi
Tóc nhuộm vàng che những vết thương đau
Mắt em xanh vì nét kẻ thay màu
Bước em nhẹ sợ màu tan trong nước

Được gì chẳng em mười năm xuôi ngược
Có bao giờ mơ góc phố năm xưa
Bóng mẹ nghiêng theo gió thổi sang mùa
Bóng mẹ đứng đã mỗi mòn trông đợi

Sáng hôm nay tỉnh cờ em trở lại
Đứng một mình giữa phố lệ như sao
Có phải đây góc phố của năm nào
Mẹ đã sống trong những giờ oan nghiệt

Em là kẻ đã cuối cùng thua thiệt
Kẻ cuối cùng mất một khoảng trời mơ

Chẳng phải tại em mẹ chết không mồ
Chẳng phải tại em làm đời thay đổi

Giữa một quê hương muôn trùng thống khổ
Mười năm trời em làm được gì chẳng
Rồi mai đây em sẽ hiểu ra rằng
Ai giết chết cuộc đời em thơ ấu.

BÀ MẸ ĐIÊN

Có lần tôi đi ngang
Qua vỉa hè Đồng Khởi
Một bà ôm chiếc gối
Đứng hát như người say

Khoan chết đã con trai
Mẹ còn chờ mua sữa
Mai Ba về có hỏi
Mẹ biết nói sao đây

Người biết chuyện cho hay
Chồng bà đưa ra Bắc
Từ khi con trai mất
Bà trở thành người điên

Nhà bà là mái hiên
Tám vải dầu che nắng
Sớm chiều khoai vớ sắn
Heo hút vớ bầy con

Bà ngày một héo hon
Bỏ vùng kinh tế mới
Về Sài Gòn chen lấn
Giữa cuộc đời đắng cay

Đứa con út ốm đau
Vẫn hằng đêm đòi sữa
Chẳng còn gì bán nữa
Ngoài giọt máu mẹ cha

Khi trời vừa sáng ra
Bà lại lên Chợ Rẫy
Lần này lần thứ mấy
Bà bán máu nuôi con

Trên đường về đi ngang
Ghé cửa hàng mua sữa
Bà gục người trước cửa
Suốt đêm mà không hay

Đứa con út đang đau
Chờ mẹ về chưa tới
Qua đời trong cơn đói
Thiếu cả một vòng tay

Khi bà về tới nơi
Thì con mình đã chết
Bà ôm con lạnh ngắt
Đứng hát như người say

Khoan chết đã con trai
Mẹ còn chờ mua sữa
Mai Ba về có hỏi
Mẹ biết nói sao đây

Đêm qua tôi nằm mơ
Thấy mình ôm chiếc gối
Đứng trên đường Đồng Khởi
Và hát như người điên.

THĂM BẠN

Biết kể anh nghe những chuyện gì
Chuyện buồn thôi hãy cố quên đi
Nghìn năm nước chảy cầu sông Dịch
Chí lớn hao mòn theo dấu rêu

Thuở tóc còn xanh trên mái đầu
Chuyện trò tâm sự suốt đêm thâu
Tôi mơ một mảnh trời thơm ngát
Anh bón chum hoa rực sắc màu

Hai đứa thường mơ chuyện vá trời
Tâm hồn trải rộng khắp muôn nơi
Anh như tay kiếm thời ly loạn
Tôi bút nghiên rung vẽ lại đời

Nhắc nhớ làm chi chuyện đã rồi
Mộng vàng đã chết thuở hai mươi
Soi gương tóc bạc vài ba sợi
Tổ quốc nhìn lên chỉ ngậm ngùi

Định viết thư thăm đã mấy lần
Gởi về đâu nhỉ rất xa xăm
Đời trôi không hẹn ngày tương ngộ
Thôi giữ mang theo xuống mộ phần.

**ĐÊM NGỒI NGHE
TIẾNG CHIM TRÊN BIỂN**

Đêm ngồi nghe tiếng chim trên biển
Chợt nhớ ngày ra cửa Vũng Tàu
Một cánh chim chiều theo đưa tiễn
Vô tình, vẫn thấy xót xa đau

Đừng theo, chim nhỏ đừng theo nữa
Rồi sẽ như ta lạc lối về
Ta như ngựa bỏ đời hoang dã
Quay nhìn mờ mịt dấu sơn Khê

Từ nay cánh hạc vàng xa khuất
Chân trời kỷ niệm trắng mênh mông
Chung quanh chỉ một màu mây nước
Cách một trùng dương vạn nỗi lòng

Bỗng dung ta mộng làm mây trắng
Rớt xuống quê hương những giọt sầu
Đêm nay mẹ có ngồi than khóc
Nước mắt xin thành mây trắng bay

Đêm ngồi nghe tiếng chim trên biển
Nhu tiếng ai rên uất nghẹn lời
Chị níu tay chồng trong hấp hối
Hai bờ ngực chị máu tuôn rơi

Chị mang chung thủy vào sông núi
Để lại muôn đời một vết thương
Nghìn sau dấu nước từ Đông Hải
Chẳng rửa làm sao hết đoạn trường

Đêm ngồi nghe tiếng chim trên biển
Nhu tiếng thu xưa thổi lá vàng
Lòng ta mây độ vàng như lá
Từ buổi xa người trên bến sông

Ở đây ta sống đời khinh bạc
Sớm tối đi về một cõi riêng
Cả một sơn hà ta nở bỏ
Sá gì chi một trái tim em

Lòng ta là suối lời chưa cạn
Nỗi nhớ quê hương nỗi nhớ nhà
Ai đó đêm này không ngủ được
Về đây nghe kể chuyện đời ta.

**BAO GIỜ NHỈ
TÔI VỀ THĂM XỨ QUẢNG**

Bao giờ nhỉ tôi về thăm xứ Quảng
Mười năm dài mẹ chẳng ai trông
Cổ có cao hơn nỗi nhớ trong lòng
Đất có lạnh hơn mùa đông Bắc Mỹ

Hải Vân đứng ngậm ngùi bao thế kỷ
Chảy về đâu lai láng nước Thu Bồn
Thuở học trò tôi hay đứng ven sông
Nghe nước vỗ dưới chân cầu Vĩnh Điện

Còn chăng nhỉ những con đường kỷ niệm
Những bạn bè dăm đứa lạc nơi đâu
Tóc chưa xanh mà đã vội hoeen màu
Thời ly loạn tìm nhau trong ký ức

Cho tôi ghé thăm trường Trần Quý Cáp
Những màu rêu gạch ngói cũ còn chăng
Bài thơ xưa còn đọng dấu bên thềm
Tôi vẫn viết nhưng thơ buồn hơn trước

Đường Phố Hội chưa mưa đã ngập nước
Những căn nhà lụp xụp nổi vai nhau
Đình Cẩm Phô, Khu Không Miếu, Chùa Cầu
Tên nghe lạ nhưng vô cùng tha thiết

Cho tôi ghé bến xe đò Nam Phước
Lần cuối cùng em đến tiễn tôi đi
Giờ chia tay sao chẳng nói năng gì
Nghìn năm để mây buồn vương trong mắt

Bao giờ nhỉ tôi về thăm Núi Quế
Đứng bên cầu Chợ Đụn nước trôi xuôi
Mùa sim lên tím rục cả lưng đồi
Hương ngây ngất tôi mộng làm thi sĩ

Ai đứng đó bên kia bờ Giao Thủy
Khăn lụa vàng còn chít ở ngang vai
Nghiep tâm tư khuya sớm vẫn đeo hoài
Nghề canh củi chắc còn nhiều cực khổ

Trái tim tôi có một dòng máu đỏ
Sẽ một ngày chảy đến tận Cầu Lâu
Nước sông Thu dù lụt lội đục ngầu
Nghe vẫn ngọt như bòn bon Đại Lộc

Bao giờ nhỉ tôi trở về Đà Nẵng
Nghe ngàn khơi thổi lạnh xuống sông Hàn

Bến Bạch Đằng còn những chuyến đò sang
Ngày hai buổi nối cầu qua An Hải

Em Trường Nữ có bao giờ trở lại
Thả tơ tình trên chọc đám con trai
Đường Hùng Vương thuở ấy rất là dài
Sao quá ngắn trong những chiều chung bước

Mây có trắng trên đỉnh chùa Non Nước
Mưa có buồn giăng kín núi Tiên Sa
Về chưa em sương phủ xuống Sơn Chà
Còn chẳng nhĩ dấu chân tình trên cát

Tôi một dạo hay ôm đàn đứng hát
Bài ca buồn tiếng quốc vọng đêm khuya
Quảng Nam ơi khúc ruột đã chia lìa
Chiều viễn xứ ngậm ngùi cho non nước

Tôi đã bảo thơ tôi buồn hơn trước
Đời lưu vong chưa hẹn buổi quay về
Câu hỏi này chỉ hỏi để tôi nghe
Bao giờ nhĩ tôi về thăm xứ Quảng.

THAO THỨC

Vô tình thôi, ta trở lại nơi này
Chiều tháng tư ngồi trông ra cửa biển
Con gió lạnh thổi lòng ta xao xuyên
Thái Bình Dương, ta nhớ lắm, Thái Bình
Dương

Cũng thấy gần thêm, một chút, với quê hương
Một chút nữa trong nghìn trùng điệu vợi
Ôi đất nước, sau mười năm "đổi mới"
Có lớn hơn thêm một chút tình người

Từ độ vàng trắng tắt bóng trên đời
Ta mang thơ đi vào đời máu chảy
Hồn vong quốc trong lòng ta lớn mãi
Vẫn ngày đêm mang nguyện ước đi tìm

Bước giữa quê người, đường mấy nẻo chênh
vênh
Bao toan tính và bao lần dang dở
Chiều San Francisco, ta nghe hồn trần trở
Bay về đâu, đàn chim Việt, sẽ về đâu ?

Vô tình thôi, như những hạt mưa ngẫu
Thấm ướt trên vai ta đời đơn bạc
Ba mươi tháng tư, mười lăm năm lưu lạc
Chưa nguôi niềm thao thức thuở hoa niên.

EM ĐỪNG HỎI

Mến họa thơ Phạm Thế Định

Em đừng hỏi sao ta già trước tuổi
Khi thời gian đâu có nghĩa lý gì
Tuổi của ta được tính bằng khắc khoải
Bằng tủi buồn trên mỗi bước ta đi

Em đừng hỏi quê hương ta có đẹp
Khi hận thù còn nhuộm đỏ giang san
Ai mới đập trái mìn chưa nổ kịp
Bao nhiêu năm cuộc chiến vẫn chưa tàn

Em đừng hỏi cha mẹ già bao tuổi
Chưa bao giờ ta kể chuyện đời ta
Xin hãy để cho niềm đau yên ngủ
Vết thương lòng năm tháng sẽ phôi pha

Em đừng hỏi ta mong về quê cũ
Chiếc lá khô còn nhớ cội thương cành
Ta chẳng lẽ bước chân đời lê mãi
Nơi quê người làm một kẻ lưu dân ?

Em chúc cho ta được tròn ước nguyện
Vâng, ta còn mơ ước nhỏ mai sau
Ta sẽ sống để chờ ngày trở lại
Hôn một lần lên đất mẹ thương đau.